

06-11-2023 Ζούμε για τα μάτια του κόσμου

- Στην πνευματική πορεία ενός ανθρώπου υπάρχουν κάποιες παγίδες, στις οποίες μπορεί ακόμα και ο πιο αγωνιστής να πέσει, αν δεν έχει νήψη.
- Νήψη είναι η κατάσταση πνευματικής νηφαλιότητας, δηλαδή πνευματικής εγρήγορσης και καθαρότητας, κατά την οποία ο άνθρωπος έχει συνείδηση του βαθύτερου εσωτερικού κόσμου του και δεν υποκύπτει σε πάθη ούτε δέχεται αλλότριους λογισμούς.
- Η νήψη είναι ο φραγμός που βάζουμε και η επιτήρηση που κάνουμε στον εαυτό μας, ώστε να μην μπει μέσα μας κανένας εμπροσθός λογισμός που θα μας διώξει την προσευχή.
- Η απόκτηση αρετών ευνοεί την έπαρση και την υπερηφάνεια. Γι' αυτό οφείλουμε να είμαστε πολύ προσεκτικοί στον πνευματικό αγώνα που κάνουμε.
- Στην απόκτηση μιας αρετής, ο κίνδυνος είναι να πιστέψω ότι με τις δικές μου δυνάμεις, με τον δικό μου κόπο το πέτυχα και όχι με τη χάρη του Θεού.
- Ο κατά κόσμον ενάρετος-ηθικός άνθρωπος είναι σκληρόκαρδος.
- Ο κατά κόσμον ενάρετος-ηθικός άνθρωπος είναι αυτός που πιστεύει ότι με τις δικές του δυνάμεις τα κατάφερε και απόκτησε κάποια αξία. Αυτός ο άνθρωπος, επειδή δεν βρίσκει χαρά και δικαίωση έτσι όπως είναι, προσπαθεί να αναπληρώσει αυτό του το κενό με το να προβάλλει την υπεροχή του έναντι των άλλων ανθρώπων. Γι' αυτό είναι σκληρόκαρδος.
- Οι πιο σκληροί άνθρωποι είναι οι καλοί άνθρωποι που δεν πιστεύουν στη χάρη του Θεού, δηλαδή που στην ουσία δεν έχουν Θεό.
- Οι πιο σκληροί άνθρωποι είναι οι καταξιωμένοι του κόσμου που αναγνωρίζουν μόνο τις δικές τους δυνάμεις, τον κόπο τους και όχι τη χάρη του Θεού.
- Είναι προτιμότερο να έχουμε στη ζωή μας αμαρτωλούς ανθρώπους που γνωρίζουν την κατάστασή τους, τα χάλια τους, παρά ενάρετους που συνεχώς να μας επικρίνουν.
- Ο κατά κόσμον ενάρετος άνθρωπος, που έχει ανάγκη την αναγνώριση των ανθρώπων και ενδιαφέρεται μόνο για την εικόνα του, επειδή δεν ζει το είναι του, ζει την εικόνα του. Αντλεί από τη φαντασία του ιδέες περί του εαυτού του και ζει τη φαντασιακή εικόνα του.
- Για τον κατά κόσμον ενάρετο άνθρωπο η αυτοδικαίωση και επιβεβαίωση της αυτοεικόνας του θα είναι οι χειροκροτητές του. Γι' αυτό θέλει να έχει οπαδούς.
- Εάν η καλλιέργεια των αρετών του χριστιανού δεν γίνεται με αληθινά πνευματική συνείδηση, ο χριστιανός καταλήγει να είναι πολύ σκληρότερος από τους κοσμικούς και μάλιστα να δικαιολογεί αυτή του τη σκληρότητα συνδέοντάς την με τις αρετές του.
- Η αποφυγή των άλλων ανθρώπων συχνά είναι στοιχείο σκληροκαρδίας και φαρισαϊσμού.
- Στη γνήσια πνευματικότητα μαζί με την καλλιέργεια των αρετών συνυπάρχουν η επιείκεια προς τους άλλους και η αποδοχή των άλλων στην καρδιά μας και στη ζωή μας.
- Ο πνευματικός άνθρωπος είναι ανοιχτός, ευέλικτος και χωρίς εμμονές και βεβαιότητες.
- Άλλο η επιμονή, που σε πολλές περιπτώσεις είναι χρήσιμη, και άλλο η εμμονή, που πάντα είναι τοξική και αρρωστημένη.

- Ο Κύριος δεν εστιάζει το ενδιαφέρον Του σε αυτό που φανερώνουμε εξωτερικά αλλά σε αυτό που είμαστε εσωτερικά και στα κίνητρα που έχουμε.
- Οι περισσότεροι που νομίζουμε ότι κάνουμε πνευματική ζωή αυταπατόμαστε.
- Ο πατερικός άνθρωπος αποδίδει στον Θεό το κατόρθωμά του και όχι στον εαυτό του, προκειμένου με το αίσθημα της τιμής να ολισθήσει στον πειρασμό της υπερηφάνειας και του εγωισμού. (Όσιος Νείλος ο Ασκητής)
- Η οποιαδήποτε αρετή που έχουμε είναι γνήσια, μόνο όταν αναγνωρίζουμε ότι όλα είναι δώρα του Θεού και ότι Αυτός όποτε θέλει τα δίνει κι όποτε θέλει τα παίρνει.
- Τα δώρα του Θεού μόνο τους ταπεινούς ωφελούν.
- Μαζί με κάθε χάρισμα που μας δίνει ο Θεός, μας δίνει και έναν σταυρό να σηκώσουμε, γιατί είμαστε αδύναμοι και εύκολα ξιπαζόμαστε.
- Χειρότερη ακόμα και από την υπερηφάνεια είναι η ραθυμία. Γιατί ο υπερήφανος κάποια στιγμή θα πέσει και θα καταλάβει, ενώ ο ράθυμος στην ουσία είναι ένας νεκρός άνθρωπος.
- Οι νομιζόμενοι χριστιανοί είμαστε το μεγάλο πρόβλημα της Εκκλησίας, γιατί γινόμαστε σκάνδαλο γι' αυτούς που είναι εκτός Εκκλησίας και τους διώχνουμε ακόμα μακρύτερα.
- Δεν έχουμε καν αναλάβει την ευθύνη της ζωής μας και κάνουμε τους άγιους.
- Όταν νομίζουμε ότι είμαστε κάτι διαφορετικό από αυτό που πραγματικά είμαστε, μπορούμε να σχετισθούμε με τον άλλον άνθρωπο; Ποιος εαυτός μας θα σχετισθεί μαζί του, ο νομιζόμενος ή ο πραγματικός;
- Το μεγάλο μας πρόβλημα είναι ότι ζούμε για την εικόνα μας και μάλιστα με την αγωνία να μας αναγνωρίζουν και να μας τιμούν.
- Όταν αγωνιούμε για την εικόνα μας, δεν είναι ζωή αυτή που ζούμε.
- Είμαστε δυστυχημένοι, δεν έχουμε περιεχόμενο και χαρά μέσα μας και ψάχνουμε να βρούμε κάποιον που να μας λατρεύει και να μας κανακεύει για να χαρούμε. Κι αυτό το ονομάζουμε έρωτα.
- Μόνο ο γεμάτος -με περιεχόμενο- άνθρωπος, δεν έχει ανάγκη τις τιμές των άλλων. Είναι πλήρης, αναπαυμένος και ελεύθερος έτσι όπως είναι.
- Όσο περισσότερο επιζητούμε τις τιμές, τόσο περισσότερο η φαντασία κλέβει χώρο από την πραγματικότητα μέσα μας.
- Οι περισσότεροι που πολεμούν την εξουσία και το σύστημα το κάνουν από τη ζήλια τους, δηλαδή γιατί, ενώ ήθελαν πολύ να ήταν αυτοί στην εξουσία και στο σύστημα, δεν μπόρεσαν.
- Άλλο η ανάλυση των ψυχικών λειτουργιών του ανθρώπου, που κάνει η επιστήμη της ψυχολογίας στην υπηρεσία του ανθρώπου, και άλλο η απάντηση στο υπαρξιακό ζήτημα του ανθρώπου, που δίνει η Εκκλησία.
- Πολλοί άνθρωποι, για να λάβουν αγάπη, πέφτουν στην παγίδα να υπηρετούν τις απαιτήσεις και τα θελήματα κάποιων άλλων, συχνά χειριστικών ανθρώπων. Έτσι όμως δεν ζουν τη δική τους ζωή και δεν αναπτύσσονται.

- Σε κάθε περίπτωση εμείς είμαστε υπεύθυνοι για τη ζωή μας και οφείλουμε να αντιλαμβανόμαστε τις παγίδες εκείνες που μας φέρνουν σε κατάσταση εξάρτησης με άλλους και να τις αποφεύγουμε.
- Οι σχέσεις εξάρτησης μεταξύ δύο ανθρώπων είναι ανώφελες και ψεύτικες.
- Να μην αποδίδουμε ποτέ ευθύνες στους άλλους. Μόνο έτσι θα ωριμάσουμε.
- Ευθύνη για τον εαυτό μας φέρουμε αποκλειστικά εμείς οι ίδιοι.
- Όσο περισσότερο ο εξωτερικός μας εαυτός ταυτίζεται με τον εσωτερικό πραγματικό μας εαυτό, τόσο περισσότερο είμαστε ισορροπημένοι, ελεύθεροι και χαρούμενοι.
- Όταν η ζωή που ζούμε είναι μία, μέσα μας και έξω μας, απορρίπτοντας την ενοχή του ψεύδους και αποκαθιστώντας αυτή την ενοχή με τη μετάνοια, τότε είμαστε υγιείς. Επειδή όμως εμείς δεν μπορούμε να αποχωριστούμε τον παλιό άνθρωπο, τον άνθρωπο της αμαρτίας και δεν μετανοούμε, κρατάμε μια κυφή ζωή για μας και έχουμε μια φανερή για τους άλλους. Αυτό εκτός από πτώση είναι και ένας διχασμός, μια συγκρουσιακή κατάσταση, που οδηγεί στις νευρώσεις.
- Οι νευρώσεις του ανθρώπου είναι εσωτερικές συγκρούσεις. Δύο κόσμοι παλεύουν μέσα στον νευρωτικό άνθρωπο: αυτός που είναι και αυτός που θέλει να δείχνει ότι είναι.
- Οι νευρώσεις θεραπεύονται, όταν οι δύο αντίθετοι κόσμοι που παλεύουν μέσα στον νευρωτικό άνθρωπο συμφιλιωθούν και γίνουν ένας. Αυτό γίνεται με τη μετάνοια.
- Η μετάνοια είναι μια διαρκής κίνηση του ανθρώπου να γίνει αληθινός.
- Η συνειδητοποίηση ότι τίποτα δεν είναι δικό μας κατόρθωμα και όλα είναι από τη χάρη του Θεού είναι η απόλυτη ελευθερία.
- Δεν μας σώζει ο αγώνας μας. Ο αγώνας μας είναι το απαραίτητο άνοιγμα, μέσω του οποίου λαμβάνουμε τη σωτηρία μας, που μας δωρίζει ο Χριστός.
- Με τον αγώνα μας προσπαθούμε να γκρεμίσουμε τα τείχη του κλεισίματος στον εαυτό μας και στην ατομικότητά μας και να στραφούμε στη χάρη του Θεού.
- Αν πιστέψουμε στο έλεος του Θεού, τότε θα γίνουμε κι εμείς ελεήμονες προς τους ανθρώπους και δεν θα τους κρίνουμε.
- Ο επαιρόμενος άνθρωπος αγνοεί τον εαυτό του.
- Τις περισσότερες φορές που αντιδρούμε στα λόγια ενός ανθρώπου για μας, είναι γιατί προσβάλλεται η εικόνα που με τη φαντασία μας φτιάξαμε για τον εαυτό μας.
- Μόνο οι φαντασιόπληκτοι υπερήφανοι συγκρούονται. Οι ταπεινοί όχι.
- Ο ταπεινός παραμένει ήσυχος και ατάραχος ό,τι κι αν ακούσει ή δει. Γνωρίζει τα χάλια του, αλλά γνωρίζει και την αγάπη του Θεού.
- Αυτά που μας σώζουν είναι το χαμήλωμά μας και η παράδοσή μας στην αγάπη του Θεού.
- Για να είναι αληθινή μία σχέση, ούτε αδιαφορία πρέπει να υπάρχει σε αυτήν ούτε εξάρτηση. Είναι παγίδες αυτές οι δύο καταστάσεις.
- Ο άνθρωπος του Θεού και αγαπά και τιμά τον άλλον άνθρωπο, αλλά ταυτόχρονα βάζει

και τα απαραίτητα όρια στη σχέση του μαζί του. Δεν τον περιφρονεί αλλά ούτε και είναι γαντζωμένος πάνω του.

- Ισορροπημένος είναι ο άνθρωπος που έχει εσωτερική ειρήνη και χαρά και που δεν αγχώνεται για τη γνώμη του κόσμου.
- Ο Χριστός δεν ήταν δημαγωγός, δεν προσπαθούσε να είναι ευχάριστος για να μαζεύει οπαδούς και χειροκροτητές.
- Ο αληθινός χριστιανός είναι κατεξοχήν ο άνθρωπος που έχει αυτοεκτίμηση, γιατί γνωρίζει ότι είναι αιώνιος και καλεσμένος για την αγιότητα. Αλλά ταυτόχρονα δεν επαίρεται, γιατί γνωρίζει ότι όλα είναι δώρα του Θεού.
- Όσο περισσότερο χαμηλώνουμε τον εαυτό μας και αναγνωρίζουμε ότι τίποτα από αυτά που είμαστε και έχουμε δεν είναι δικό μας κατόρθωμα αλλά όλα είναι από τη χάρη του Θεού, τόσο πιο χαρούμενοι και ελεύθεροι είμαστε.